

Openbaar

Zaaknummer: Z/20/051679

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Wet Inburgering 2021

Kernboodschap

Op 1 januari 2022 is de Wet Inburgering 2021 (hierna Wi2021) in werking getreden. Middels deze informatienota brengt het college u op de hoogte van het gemeentelijk beleid op deze nieuwe wet en de actuele stand van zaken op de losse elementen uit deze wet.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
17-6-2021	Informatienota Wet Inburgering update (Z/20/051679)
September 2021	Informatienota aanbesteding leerroutes B1- en Z-route

Toelichting

De nieuwe Wet Inburgering heeft als doel: *Alle inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee in de Nederlandse maatschappij, liefst via betaald werk.*

Specifiek:

Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1) en kennis van de Nederlandse maatschappij, in combinatie met gerichte inspanningen op participeren naar vermogen vanaf de start van het inburgeringstraject.

Om dit doel te realiseren komt de regierol terug naar de gemeenten. Dit betekent dat gemeenten alle elementen uit de Wi2021 aan moeten bieden aan onze inburgeraars. Middels deze informatienota neemt het college u mee in het beleid Wi2021 van de gemeente Wijchen.

Leerroutes

De Wi2021 kent drie leerroutes; de B1-route, de Zelfstandigheidsroute (hierna Z-route) en de Onderwijsroute. Deze leerroutes zijn middels een regionale aanbesteding ingekocht. Uitzondering hierop is de onderwijsroute. Dit wordt middels een regionale subsidie ingekocht.

B1- en de Z-route

Om de juiste onderwijsinstellingen voor de B1- en de Z-route te contracteren, is regionaal een aanbesteding uitgezet. Inmiddels is de voorlopige gunning op de aanbesteding verstrekt. Vanwege de wettelijke termijn voor beroep, wordt de definitieve gunning, naar verwachting, in de eerste week van februari pas definitief. Er worden zowel contracten voor de B1- als voor de Z-route afgesloten. Daarmee voldoen we aan de wettelijke eis om deze twee leerroutes aan te bieden.

Onderwijsroute

De onderwijsroute is bewust niet meegenomen in de aanbesteding. Op het moment dat we regionaal de aanbesteding moesten publiceren, was er nog onvoldoende duidelijkheid over de financiële middelen die horen bij de onderwijsroute.

Het niet meenemen van de onderwijsroute in de aanbesteding is een verstandige keuze geweest. In november 2021 heeft het Rijk toegezegd met extra financiële middelen te komen voor de uitvoering van de onderwijsroute. Deze financiële middelen worden echter alleen toegekend aan de gemeenten die nog géén contracten hebben afgesloten in het kader van de Wet Inburgering. Bovendien worden deze extra middelen alleen toegekend aan de centrumgemeente. In ons geval is dit de gemeente Nijmegen.

Voor de inkoop van de Onderwijsroute is regionaal gekozen voor een subsidieovereenkomst. De keuze hiervoor is gemaakt vanwege het feit dat de onderwijsroute nog veel onzekerheden met zich meebrengt. De inhoud van de onderwijsroute wordt dit jaar, mede op basis van ervaringen, verder doorontwikkeld. Een subsidierelatie is makkelijk bij te stellen of om te zetten indien noodzakelijk. Met de afwikkeling van de subsidieovereenkomst, dit gebeurt naar verwachting in januari, voldoen we ook aan de wettelijke eis van de inkoop op de onderwijsroute.

Maatschappelijke begeleiding

Het geven van maatschappelijke begeleiding aan onze nieuwkomers is ook in de Wi2021 van groot belang. Deze begeleiding vraagt een grote mate van specialisatie. Om deze reden is ervoor gekozen om de maatschappelijke begeleiding in 2022 in te kopen bij onze vaste partners.

Omdat de nieuwe wet op bepaalde onderdelen andere eisen stelt aan de gemeente en de partners voor de maatschappelijke begeleiding, evalueren wij de werkzaamheden dit jaar om de paar maanden. Wij zien 2022 als een pilotjaar waarin wij bijsturen waar nodig en ons beleid aanpassen als dat noodzakelijk is. Daarnaast hebben we voor dit jaar ook prestatie-indicatoren opgesteld waarmee we de voortgang en het verloop van de maatschappelijke begeleiding in 2022 meetbaar kunnen maken.

Brede intake en PIP/POP

Vanuit de Wi2021 zijn gemeenten verplicht een brede intake af te nemen en een PIP vast te stellen. De PIP is een formele beschikking en staat voor **Plan Inburgering en Participatie**. Het PIP mag wettelijk gezien gedurende de gehele inburgeringsperiode maar éénmaal worden gewijzigd c.q. bijgesteld. Omdat de PIP maar éénmaal mag worden gewijzigd, is er in de gemeente Druten (en ook in de gemeente Wijchen) voor gekozen om naast de brede intake en de PIP, ook een POP (**P**ersoonlijk **O**ntwikkelings**p**lan) vast te stellen. Het POP is een lopend document. Dit is niet verplicht, maar op basis van de ervaringen die zijn opgedaan met Klaar voor de Start, biedt een POP de mogelijkheid om de vorderingen van een kandidaat continue te monitoren. Concreet betekent dit het volgende:

- De brede intake nemen wij af conform de eisen van de wet. Hierin nemen wij ook alle ervaringen uit Klaar voor de Start mee. Al deze informatie wordt verzameld en komt terug in het PIP en/of de POP.
De informatie die wij uitvragen in de brede intake, zijn conform de eisen van de wet en de ervaring die wij hebben opgedaan bij Klaar voor de Start. Wij merken dat inburgeraars vaak bereid zijn om veel informatie te delen zodat wij hen zo goed mogelijk kunnen helpen en begeleiden naar hun plek in de maatschappij. Dit sluit aan op het doel van de Wi2021.

- PIP: de PIP stellen wij zeer summier, doch binnen de eisen van de wet, op. Dit betekent dat alle gegevens die kunnen veranderen en geen effect hebben op de beschikking, niet in de PIP worden opgenomen. Denk daarbij aan adresgegevens, de naam van onderwijsinstellingen etc.
Zaken als de gekozen leerroute, de naam van de kandidaat etc. wordt wél opgenomen.
- POP: in de POP nemen wij alle informatie op die tijdens de brede intake nog niet duidelijk waren én zaken die kunnen veranderen. Hierbij kun je denken aan werkervaring van de kandidaten, toekomstplannen, afspraken, evaluatiegesprekken etc.
De POP kan zo vaak als nodig is worden aangepast. Dit gaat altijd in overleg met de kandidaat.

Alle documenten zijn ook inzichtelijk voor de kandidaat. De PIP is een formele beschikking met bijbehorende juridische eisen en voorwaarden. De brede intake en de POP zijn geen beschikking.

Zowel de consulent inburgering, de consulent inkomen (indien noodzakelijk) en de kandidaat zelf hebben toegang tot deze documenten. Op die manier werken wij zo transparant mogelijk en kan iedereen elkaar aanspreken op gemaakte afspraken. Wij werken tweezijdig; Met en voor de kandidaat.

Financieel ontzorgen

Gemeenten zijn verplicht om nieuwe asielmigranten vanaf 1 januari 2022 zes maanden financieel te ontzorgen. Dit betekent dat wij de eerste 6 maanden de vaste lasten van onze inburgeraars inhouden. Het geld dat overblijft ná het inhouden van de vaste lasten, wordt het leefbudget genoemd. Dit leefbudget krijgt men elke maand op hun rekening gestort en kunnen zij vrij besteden, bijvoorbeeld aan het doen van boodschappen.

In de gemeente Wijchen houden wij ons vast aan de wettelijke eisen. Dit betekent dat wij de volgende zaken inhouden als vaste lasten:

- Gas/water/licht;
- Huurkosten;
- Zorgverzekering.

Maatwerk

Na zes maanden is financieel ontzorgen geen verplichting meer uit de wet. In de gemeente Wijchen hebben wij ervoor gekozen dat wij het financieel ontzorgen ná deze periode, met nog eens 6 maanden kunnen verlengen. Dit is maatwerk.

Met name voor onze inburgeraars die nog worstelen met hun financiën, wordt de verlenging van 6 extra maanden ingezet. Indien wij ervan overtuigd zijn dat iemand zelf de regie op zijn/haar financiën kan houden, dan stopt na de eerste zes maanden het financieel ontzorgen.

Financieel zelfstandig maken

Conform de nieuwe wet Inburgering, zijn gemeenten verplicht om onze nieuwe inburgeraars financieel zelfredzaam te maken. Gemeenten krijgen echter de volledige vrijheid om dit zelf in te vullen.

In de gemeente Wijchen is ervoor gekozen om dit via twee stappen te bereiken:

1. Wij bieden een groepsgewijze training aan voor álle nieuwkomers om financieel zelfredzaam te worden.

2. Inburgeraars die na de training financiële zelfredzaamheid nog extra handvatten nodig heeft, kan worden aangemeld bij schuldhulpverlening.

Groepsgewijze training

Samen met de gemeenten Druten en Beuningen is een groepsgewijze training ingekocht waarmee wij de inburgeraars financieel zelfredzaam willen maken. Deze training start binnen 4 tot 6 maanden na start van de inburgering. Maatwerk is hierin belangrijk.

De groepstraining bestaat uit twee verschillende niveaus; de 'snelle' groep en de 'langzame' groep.

De snelle groep is voor inburgeraars die al wat verder zijn in hun financiële kennis en qua taalniveau een sneller tempo aan kunnen. De langzame groep is voor inburgeraars die weinig tot geen financiële kennis hebben en/of de taal nog niet voldoende beheersen.

Tijdens deze groepstrainingen komen alle aspecten voor financiële zelfredzaamheid aan bod. De bedoeling is dat men aan het einde van dit traject, zijn of haar eigen huishoudboekje kan beheersen zonder in de schulden te komen. Aan het eind van de training wordt er ook een eindadvies gegeven. Dit bespreken wij samen met de inburgeraar. Indien noodzakelijk kan dan schuldhulpverlening betrokken worden. Bij alle trainingen rondom financiële zelfredzaamheid zijn, indien noodzakelijk, tolken aanwezig zodat wij zeker weten dat men weet wat er wordt besproken/van hen wordt verwacht.

Schuldhulpverlening

Tijdens de brede intake wordt ook naar de financiële situatie van onze inburgeraars gevraagd. Indien blijkt dat er sprake is van schulden of andere financiële problemen, wordt men aangemeld bij schuldhulpverlening. Vervolgens wordt er een traject opgestart om de schulden/financiële problemen aan te pakken. Schuldhulpverlening kan ook preventief worden ingezet als daar aanleiding toe is. De inzet van schuldhulpverlening is altijd op maatwerk gebaseerd.

Participatieverklaringstraject (PVT)

Alle inburgeringsplichtigen zijn in de Wi2021 verplicht het participatieverklaringstraject (hierna PVT) te doorlopen. Gemeenten zijn verplicht dit traject 12u aan te bieden inclusief een excursie. Hoe gemeenten de PVT inrichten, is aan de gemeenten zelf.

In de gemeente Wijchen splitsen wij het PVT traject op tussen een theoretisch deel en een praktijkdeel. In het theoretische deel schenken wij, conform eis van de Wi2021, aandacht aan de normen en waarden in Nederland. De normen en waarden worden op een interactieve manier aan de kandidaten kenbaar gemaakt. Daarnaast besteden wij in dit deel van het PVT ook aandacht aan ons Nederlands gezondheidsstelsel en onze arbeidsmarkt.

Het praktijkgedeelte van het PVT bestaat uit een excursie. In dit praktijkgedeelte nemen wij onze inburgeraars mee in de 'highlights' van de gemeente Wijchen. Waar vind je nu de noodzakelijke winkels? Waar is het dorps huis waar activiteiten plaatsvinden? Waar is de bieb etc.

Na het doorlopen van het theorie- en praktijkgedeelte moet alleen het certificaat van deelname aan het PVT nog worden getekend. Ook dit is een verplicht element uit de Wi2021. Na ondertekening van de certificaten sluiten wij het PVT gezamenlijk af.

Ook voor het doorlopen van het PVT geldt dat de inzet van tolken, indien noodzakelijk, mogelijk is.

MAP

De MAP staat voor **M**odule **A**rbeidsmarkt en **P**articipatie en is een verplicht onderdeel uit de Wi2021. Regionaal is ervoor gekozen om het eerste jaar de MAP bij het WerkBedrijf in te kopen. 2022 is hierin een pilotjaar. Wij verwachten dat dit jaar nog niet veel inburgeraars gaan starten met de MAP. Dit komt doordat onze eerste inburgeraars, naar verwachting, pas in het tweede kwartaal van 2022 kunnen starten met hun inburgering. Vervolgens start het traject rondom financiële zelfredzaamheid.

Voor de start van de MAP is voldoende beheersing van de Nederlandse taal een vereiste. Ook hoogopgeleide inburgeraars kunnen daarom niet direct met de MAP starten. De eerste inburgeraars die klaar zijn met de MAP, verwachten wij regionaal daarom pas, op zijn vroegst in het vierde kwartaal van 2022.

Om die reden is ervoor gekozen om het WerkBedrijf een pilot op de MAP te laten draaien met de 'ondertussengroep'. Deze pilot evalueren wij aan het einde van dit jaar. Op basis van die evaluatie, maken wij regionaal een nieuwe afweging voor de inkoop in 2023.

Regionale samenwerking

De gemeente Wijchen werkt regionaal samen op de leerroutes van de Wi2021 en de MAP. Daarnaast neemt de gemeente Wijchen deel aan beleidsregio-overleggen in het kader van inburgering en neemt de gemeente Wijchen deel aan een regionaal overleg voor de uitvoering. In laatstgenoemd overleg bespreekt de uitvoering onder andere zaken die niet goed gaan, die missen of verbetering nodig hebben. Op beleidsmatig niveau wordt dit dan aangepast.

Naast de regionale samenwerking in de arbeidsmarkt Regio Rijk van Nijmegen, werkt de gemeente Wijchen ook samen met de gemeenten Druten en Beuningen op het gebied van de PVT, het financieel zelfredzaam maken van onze inburgeraars en een aantal uitvoeringselementen. Met behulp van deze samenwerkingsafspraken behalen we schaalvoordeel daar waar mogelijk, zetten we in op zoveel mogelijk homogene groepen en zetten we tolken zo efficiënt mogelijk in.

Verwachtingen 2022

2022 zien wij als een lerend jaar. Hoewel de gemeente Wijchen al veel ervaring heeft met een soortgelijk traject dankzij Klaar voor de Start, zal de uitvoering van de Wi2021 een uitdaging worden. Zowel intern, regionaal als met onze externe partners houden wij vast aan open communicatie, korte lijnen en de flexibiliteit om bij te stellen daar waar nodig. De gemeente Wijchen gaat uit van het beste, maar doet een beroep op haar creativiteit bij onverwachte en/of anders lopende zaken tijdens de uitvoering van de Wi2021.

Gevolgen

De gemeente Wijchen ziet de uitvoering van de Wi2021 in 2022 als een lerend stelsel. Wij sturen bij daar waar nodig en leren van de praktijk. Om die reden zijn eventuele gevolgen (nog) niet aan te geven.

Openbaar

Zaaknummer:

Communicatie

Regionaal

De gemeente Nijmegen voert, indien noodzakelijk, de communicatie op de regionale inkoop-elementen voor ons uit.

Extern

Met onze externe partners én de gemeente Beuningen voeren wij meermaals per jaar evaluatiegesprekken om de lopende gang van zaken en ontwikkelingen te bespreken.

Intern

Intern hebben wij korte lijntjes tussen bestuur-beleid-uitvoering. Hierdoor kunnen wij direct schakelen als dat nodig is.

Uitvoering of Vervolgstappen

Niet van toepassing.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.